

ZNAČAJ ULTRAZVUČNOG PREGLEDA KRVNIH SUDOVA ZA FORMIRANJE VASKULARNIH PRISTUPA ZA HEMODIJALIZU

Radojica Stolić¹, Dragica Stolić², Branislav Belić¹, Nebojša Krstić¹

¹ Medicinski fakultet, Priština/Kosovska Mitrovica

² Dom zdravlja Priština

SAŽETAK

Cilj studije bio je da se utvrdi značaj kolor Doppler ultrazvučnog pregleda za kreiranje arteriovenske fistule za hemodijalizu.

U periodu od januara 2006. godine do decembra 2007. godine u Centru za nefrologiju i dijalizu, Kliničkog centra "Kragujevac", sprovedeno je istraživanje bolesnika kojima je urađena nativna arteriovenska fistula za hemodijalizu, kao primarna hirurška intervencija. U studiji su analizirani laboratorijski parametri biohemizma krvi (eritrociti, leukociti, hemoglobin, trombociti, ukupni proteini, albumini, glikemija, holesterol, trigliceridi, HDL i LDL holesterol, fibrinogen), demografska struktura ispitanika i kliničke karakteristike (vrsta i pozicija anastomoze, arterijski krvni pritisak, etiologija bubrežne insuficijencije, preventivno kreiranje arteriovenske fistule i veličina lumena arterije i vene, verifikovane Doppler tehnikom).

Grupa ispitanika sa funkcionalnim fistulama je prosečne starosti $60 \pm 7,9$ godina, dok su bolesnici koji nisu imali patentnu fistulu stariji. Njihovo srednje životno doba je $65,5 \pm 6,1$ godine. Razlika između ispitivanih grupa u odnosu na godine života bila je statistički značajna; $p=0,02$. Bolesnici sa funkcionalnim fistulama se u korelaciji sa grupom pacijenata sa afunkcionalnim fistulama značajno razlikuju u odnosu na sistolnu ($153 \pm 22,5$ vs. 140 ± 31 mmHg; $p=0,00016$) i dijastolnu komponentu arterijskog krvnog pritiska (87 ± 15 vs. $80 \pm 15,2$ mmHg; $p=0,0015$). Grupa bolesnika koja je imala funkcionalne fistule se statistički značajno razlikuje od bolesnika sa afunkcionalnim fistulama u odnosu na pravovremeno kreiranje vaskularnih pristupa; $p=0,0012$. Lumen vene cefalike ($2,1 \pm 0,31$ vs. $2 \pm 0,38$ mm; $p=0,0013$) i arterije radialis ($2 \pm 0,34$ vs. $1,8 \pm 0,41$ mm; $p=0,00019$), se u poređenju grupe ispitanika sa i bez funkcije arteriovenskih fistula statistički značajno razlikuje. Dijabetična ($p=0,028$) i tubulointersticijska nefropatija ($p=0,03$) su etiološke kategorije koje su značajnije zastupljene kod ispitanika sa disfunkcijom fistule. Poređenjem grupe pacijenata sa funkcionalnom i ispitanika sa afunkcionalnom arteriovenskom fistulom utvrđena je statistički značajna razlika u odnosu na sledeće parametre: hemoglobin ($100 \pm 15,5$ vs. $91 \pm 1,7$ g/L); $p=0,047$, holesterol ($4,81 \pm 2,4$ v.s. $6,9 \pm 1,58$ mmol/L; $p=0,01$ i

koncentraciju fibrinogena ($5,4 \pm 2$ v.s. $6,9 \pm 2,14$ g/L; $p=0,0019$).

Ultrazvučni pregled, sa ostalim ispitivanim kliničkim parametrima, je značajan parametar procene krvnih sudova za uspešno kreiranje arteriovenskih fistula.

Ključne reči: Kolor Doppler ultrazvuk, Hemodijaliza, Arteriovenska fistula.